

Драги читаоци, на северу Космета нема струје. За сада су то искључења по четири сата дневно али то није ништа, најављује један руководиоца Шеки и додаје да ће ако грађани наставе са неплаћањем струје, искључења трајати по шест, а затим и по десет сати дневно. Ко је Шеки? Шеки је особа која је директор Електрокосмета за Звечан и презива се Милошевић.

Струју плаћа само 10% становника северне Митровице и Звечана – објашњава Шеки, изненађен позивом новинара, и каже нешто као „то је наша ствар“. Чија ствар? Ствар руководећих људи надлежних за струју.

Имп्रेसионирана овим одговором, иако свесна да од господина директора Шекија нећу сазнати ништа од онога што ме занима, а занима ме признајем на првом месту као особу која трпи последице његове и ингениозности колега му, ја настављам да га гњавим.

Ја: Због чега не искључујете струју само онима који не плаћају него малтретирате и оне који су платили?

Шеки: Таква је политика.

Ја: Чија политика?

Шеки: Стигло је одозго.

Ја: Шта је одозго?

Шеки: Одакле си ти, је л' си ти из Цириха?

Ја: Не, нисам.

Шеки: Онда ниси новинарка.

Ја: Добро, али ето ви ми све лепо објасните да ја знам шта да напишем.

Шеки: А зашто те то занима?

Ја: Па ето, нема струје, људи би можда волели да знају зашто је нема, докле је неће бити и тако те ствари.

Шеки: Нема струје и неће је бити док год не почнете да је плаћате.

Ја: Не бих да будем досадна, али шта да раде они који су платили рачуне и сада су без струје?

Шеки: Када више од 20% грађана почне да плаћа струју, онда ћемо искључивати само оне који не плате.

Ја: Грађани се жале и на неке нереалне рачуне. Има хотела који су добили месечне рачуне од по 500-600 динара, док су неки људи са малим становима добили и по 30.000. Како то објашњавате?

Шеки: Па то је било док је Дана пописивала бројила, она више не ради, сада ће бити све у реду.

Ја: Ко је Дана?

Шеки: Ма Дана... распитај се мало ако си новинарка, она је наш стари радник.

Ја: Је л' то значи да оштећени грађани морају да плате Данину грешку?

Шеки: Па шта сад ја да радим?

Ја: Ништа.

Шеки: Ако немаш више питања, ја сам заузет.

Ја: Имам... Због чега грађани Звечана треба да уплаћују струју на жиро-рачун некаквог Трепчиног синдиката, а остали на рачун Електрокосмета?

Шеки: Ти си стварно из Цириха! Па Трепча је наш електродистрибутер.

Ја: Чији „наш“?

Шеки: Па за Звечан. Трепча даје струју Звечану.

Ја: Зар Трепча ради? Ја сам присуствовала када су неки Руси радили репортажу о Трепчи као највећем српском гиганту који је умро.. који, дакле, не ради.

Шеки: Е па можда је тада требало да изгледа као да не ради. Трепча ради, ради топионица, имамо олово и тако то, што је то сад важно, раде рудници око Лепосавића, ништа се ти не брини...

Ја: Добро, не бринем, сад сте ме умирили, хвала, довиђења.

На протестима који су недавно одржани у северној Митровици а који су били „против плаћања струје“ могло се чути да неко са Косова наплаћује грађанима бесплатну струју која долази као хуманитарна помоћ из Србије. Чуло се да је струја плаћена, то јест да би за грађане северног Косова требало да буде бесплатна до маја месеца.

Да ли је то тачно, да ли је струја хуманитарна или се струја плаћа по договору са Електродистрибуцијом Србије, да ли је умањен напон који стуже до кућа и станова, радњи и хотела севера Косова такође део договора или тај неко ко посредује у овом послу око струје продаје део овог Теслиног чуда комшијама на јужној страни, и да ли тај који посредује у случају да је струја заиста хуманитарна наплаћује својим сународницима по принципу „ако прође, прође“ – требало би можда истражити. А можда и није тако важно, тек све то заједно наводи ме на помисао да последица ове свеопште пометње није само очигледна крађа (питање је само да ли је мања уколико струја није бесплатна, или већа уколико јесте) од стране посредника него и једна мало крупнија ствар.

Наиме, од реченица „док смо добијали струју од Албанаца, ово се није дешавало“, преко „ма мени је стварно више свеједно чија је ово држава“, па до „нека гласају сами за себе на изборима“ (мисли се на српске изборе у општинама на северу који ће бити ускоро одржани), све се чешће чује један умор и једна незаинтересованост српског становништва са донедавно „тврдог српског севера“. Заиста, ко би и на основу чега још могао да се осети битним јер остаје да живи на једној територији где човек не зна ни да ли да плаћа струју, коме је плаћа уколико је плаћа, а и зашто би је плаћао ако ће бити без ње исто као и онај који не плаћа. Мој неспретни саговорник Шеки заправо је дао најтачнији одговор. Налог за ово шиканирање становника дошао је „одозго“, Трепча ради или не ради зависно од тога ко пита, и само онај ко је „из Цириха“ (што би овде значило са Марса) може да поставља тако глупа питања кад је јасно да сувислог одговора нема.

Када сам чула вест о протесту против плаћања струје, помислила сам да су ови људи

заиста сишли с ума. Помислила сам свашта на тему овог васпитања да се паразитира на рачун Републике Србије до граница имбецилности. Након разговора са Шекијем, признајем, променила сам мишљење. Људи нису сишли с ума и потпуно је легитимно, ако већ не знаш коме плаћаш струју – коју узгред и немаш – качити каблове на бандере, па ако зграда преко пута има струју а ти немаш, џорати се наизменично са комшијама, па док траје. Ионако се не зна ни шта ће бити, ни када ће бити.

Када прођу избори, када се народ још мало умори од бесмислене реторике и помисли како и није тако битно да ли струју добија од албанског КЕК-а или српског ЕПС-а преко Трепче, Електрокосмета или већ неког препродавца, када и српски лидери са севера схвате да више нико није остао да их слуша, десиће се оно што не бива у народним песмама али бива у немилој стварности – а то је оно кад људи више и не крију да знају да су им вође били обични лопови, да је прича о „бранику отаџбине“ највећа и најскупља српска превара и да причом о статусу треба да се баве председник Србије, шеф дипломатије и међународна заједница, суд у Хагу и ко год, али нека мале, свакодневне, историјски безначајне, али за те такозване обичне људе једино битне проблеме, ови важни људи оставе по страни од тих великих и крупних прича. Да ли ово шиканирање становника севера има за циљ такву последицу или је ово убиство воље из нехата, не можемо да судимо. Тек да јесте убиство, јесте. Ко не верује, нека дође на север и нека у часовима када нема струје покуша да изговара звучне националне пароле пред такозваним обичним људима.